

Γέρ. Αιμιλιανός: Βιώνοντας τη ζωή της Αγ. Γραφής

[/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Γέρ. Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης](#)

Ο Γέροντας αποδεικνύεται ερμηνευτής μεμυημένος και βαθύς γνώστης της Βίβλου αλλά και της πατερικής ερμηνευτικής στοιχεία τα οποία αναμιγνύει με προσωπικές και βιωματικές προσεγγίσεις. Αρέσκειται στην ερμηνεία ψαλμών είτε σε περιόδους μετανοίας και πνευματικής προετοιμασίας , όπως η Τεσσαρακοστή, είτε σε περίοδο προεόρτια η μεθεόρτια μεγάλων εορτών, είτε ακόμη σε αντιστοίχιση με μεγάλες εορτές του ιουδαϊκού εορτολογίου[156]. Προσπαθεί μέσα από τις ψαλμικές κατηχήσεις του να καταστήσει τα τέκνα του κοινωνούς των αισθημάτων και των προσωπικών βιωμάτων του Ψαλμωδού, για να κατανοήσουν την πνευματική δύναμη που εμπεριέχει το Ψαλτήριο[157]. Η γλώσσα , το ύφος και η θύραθεν παιδεία του π. Αιμιλιανού , που αποπνέουν οι αναλύσεις του, μεταδίδουν ένα αίσθημα βαθυτάτης μεθέξεως, στο προς τα τέκνα . Σκοπός του πάντοτε είναι να αποκτήσουν οι δι' αυτού αναγεννώμενοι το θείο έρωτα , που διακαίει μέχρι μυελού οστέων την πονεμένη ανθρώπινη ύπαρξη , να αναζητήσουν τη μυστική οδό της θείας μέθεξης μέσα από τη βαθύτατη πίστη των ψαλμωδών[158].

Κατά τον ίδιο ακριβώς τρόπο χρησιμοποιεί στοιχεία και από τα ιστορικά βιβλία της Π.Διαθήκης , διαπιστώνοντας, εξάγοντας και προσφέροντας σωτηριολογικά βιώματα, μελετώντας εις βάθος τις ενέργειες του Θεού για τη σωτηρία του κόσμου κι όχι απλά συμβάντα[159]. Έτσι ο Γέροντας προετοιμάζει το εκάστοτε ακροατήριό του μέσα από τις διακυμάνσεις της Διαθήκης δηλ. της σχέσης Θεού και ανθρώπων για να καταλήξει στη μεσσιανική εσχατολογική αποκατάσταση κι εγκαθίδρυση της Βασιλείας [160]. Αυτή όμως η εσχατολογική Βασιλεία για τον πιστό χριστιανό δεν είναι

μόνο μια ελπίδα και μια πρόγευση των μελλόντων αγαθών μέσα από τη ζωή της Εκκλησίας, αλλά και ένα διαρκές παρόν δια της ευχαριστιακής κοινωνίας[161].

Δ. Η βίωση των αγιογραφικών χωρίων και λόγων του Κυρίου.

Τα δύο προσδιοριστικά ονόματα του Κυρίου συνδυάζουν μια ιδιότητα (Ιησούς -Σωτήρ) κι ένα αξίωμα (Χριστός). Κάθε θεματική παρουσίαση, όπου ο ένας από τους δύο όρους εξαφανίζεται μέσα στον άλλο , περιορίζει ασφυκτικά το Ευαγγέλιο . Ο Γέροντας λαμβάνει πάντοτε υπόψη του τη θεολογική αυτή αρχή που συνάπτει τον Ιησού της ιστορίας με το Χριστό της Εκκλησίας, όταν χρησιμοποιεί , αναλύει η ερμηνεύει κυριακά λόγια, γιατί σκοπός του είναι η γνώση του Κυρίου. Είναι ο προτυπούμενος Μεσσίας που εκπληρώνει και ανακεφαλαιώνει το σχέδιο του Θεού, ο Υιός του Θεού που εγκύπτει θεουργικώς στην ανθρώπινη σμικρότητα[162].

Αναδεικνύεται ο νέος Αδάμ , αναπλάστης του παλαιού, δια της ενσαρκώσεώς Του και της εκούσιας θυσίας Του ως Αμνός του Θεού και Εσφαγμένον Αρνίον της Εκκλησίας . Θεός ων πάντων γίνεται ζωή των απάντων κρούων ως ξένος τη θύρα μιας εκάστης υπάρξεως για να καταστεί φίλος , Νυμφίος και Μέγας Βασιλεύς της. Γίνεται ο πλησίον μας οντολογικώς, ως πρόσωπο οπτανόμενος , ορατός , ως ενέργεια και πλήρωμα του παντός[163]. Εισοδεύει[164] ως αδιάδοχος ιερέυς την μεγαλειώδη καινή ιερωσύνη που ενώνει το Θεό με την κάθε ψυχή , περιπατεί εν τω αγίω και καταλύει την πνευματική στείριότητα της νομικής Σιών[165]. Αϊδιο κι ατελεύτητο το κάλλος Του, περιγράφεται ήδη από τους Προφήτες. Είναι το άνθος εκ της ρίζης Ιεσσαί , ο εξουσιαστής βασιλεύς της ζωής , της ειρήνης , του πολέμου, η θύρα και η κληρονομία της αιωνιότητος , ο λύχνος που δια της εκλάμπρου παρουσίας Του και εκπάγλου ωραιότητός Του, καίτοι πάσχων ως δούλος, πληροί τα σύμπαντα[166]. Ο Χριστός , στις αναλύσεις του Γέροντα , παραμένει η ελπίδα των εθνών, ο επιμηκυνόμενος δια της λειτουργικής αναμνήσεως αίδιος λειτουργός αρχιερέυς , η δόξα της Εκκλησίας , το Φως εκ Φωτός, ο παρών και αεί νικών Σωτήρ[167].

Συγκεφαλαιώνει εν τω προσώπω Του τις επαγγελίες του Θεού και ανακεφαλαιώνει το έργο της θείας οικονομίας , καθότι είναι ο άναρχος Θεός της Παλαιάς Διαθήκης , η απαράλλακτη εικόνα και η αυθεντική αποκάλυψη του ουρανίου Πατρός , η «αιπύς» , δηλ. το πνευματικό ύψος που συνάπτει κερνών ουράνια και επίγεια , το παρόν και το μέλλον του ανθρώπου, η χώρα των ζώντων [168]. Ο Γέροντας επιχειρεί «πολυμερώς και πολυτρόπως» να παρουσιάσει το μυστήριο του Κυρίου για να υποσημάνει τη διαρκή παρουσία

Του στην ανθρώπινη ζωή και να επιβεβαιώσει με τον τρόπο αυτό την ορθότητα της πίστεως[169] που οδηγεί στην κοινωνία της χάριτος.

III. ΟΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΝΟΔΟΙΠΟΡΟΙ ΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΟΣ

A. Η ασκητική παράδοση

Όπως έχει ήδη καταδειχθεί , μέσα από την βιογραφική ιχνηλασία του γέροντος Αιμιλιανού, η διαμόρφωση της πνευματικής του φυσιογνωμίας συντελείται μέσα από μια μακρά και επίπονη διαδικασία. Στο τελικό αποτέλεσμα της ποιμαντικής του προσφοράς στο λαό του Θεού συντελούν τα μέγιστα και οι πνευματικοί του συνοδοιπόροι , οι οποίοι συγκροτούν μαζί του ένα νεοφιλοκαλικό κίνημα ή, σωστότερα , στοιχούν στην ασκητικοπατερική παράδοση της Ορθόδοξης Εκκλησίας μας. Ουσιαστικά μιλούμε για μία αδιάσπαστη συνέχεια της οποίας οι απαρχές εντοπίζονται στις ασκητικές διατυπώσεις του Μεγάλου Βασιλείου , διαπερνούν τα «τυπικά» των βυζαντινών μοναστηριών, διαποτίζουν το ησυχαστικό κίνημα και , μετά την παρακμιακή εποχή της τουρκοκρατίας, αναβιώνουν με το κίνημα των Κολλυβάδων.

Η παρουσία του Γέροντος αποτελεί ώριμο καρπό μιας μακραίωνης παράδοσης , τον οποίο έδρεψε η σύγχρονη εποχή. Ανδρώθηκε μέσα στην πηγαία αγάπη προς τον ησυχαστικό μοναχισμό, γαλουχήθηκε με την νηπτική εμπειρία, καλλιέργησε την θεοπρεπή προσευχή , υπέστη την «καλή αλλοίωση» της ευχαριστιακής εμπειρίας και πρόσφερε στον κόσμο το θησαυρό της ψυχής του. Στην πορεία του δεν υπήρξε μόνος αλλά συνοδοιπόρος με κατά πνεύμα αδελφούς, αφομοιώνοντας στοιχεία της δικής τους εμπειρίας. Την αφομοίωση αυτή ενίσχυαν οι δεσμοί συναντιλήψεως , αλληλοσεβασμού, υπακοής , αγάπης και αφοσιώσεως στις πνευματικές μορφές με τις οποίες σχετίσθηκε , χωρίς αυτό να έρχεται σε αντίθεση με τις υποθήκες και την πνευματική καθοδήγηση των πνευματικών του πατέρων. Και τούτο αποτελεί δείγμα της αρχοντικής του νοοτροπίας και ανωτερότητας , όπως αναδεικνύονται με την υπερνίκηση του εγωκεντρισμού και κάθε πειρασμού πνευματικής αυτάρκειας.

Ουσιαστικά ο γέροντας Αιμιλιανός αναδεικνύεται καταρχήν μέσα από τις μελέτες του και κατόπιν μέσα από τις «πνευματικές φιλίες» ως έγκονος και συνεχιστής μιας νεώτερης μοναστικής παράδοσης. Η προσπάθεια ανίχνευσης των πνευματικών δεσμών του Γέροντος με σύγχρονες καθοδηγητικές μορφές της μοναστικής αφιέρωσης , οφείλει να πραγματοποιηθεί ιστορικά αλλά και συγχρονικά καθότι άλλοι υπήρξαν οι

πρόδρομοι και σπορείς , άλλοι οι εργάτες -γεωργοί , άλλοι οι συγκομιστές της πνευματικής καρποφορίας. Επιπλέον αξίζει να ανιχνευθεί η μακράιωνη παράδοση της πνευματικής συμπόρευσης , για να καταδειχθεί η επαγωγική ανάπτυξή της ανά εποχή, φθάνοντας ως την πνευματική μεθελικίωση όλου αυτού του αναγεννητικού πνευματικού κινήματος.

[Συνεχίζεται]

[156] Αρχιμ. Αιμιλιανού ,οπ. παρ., Κατηχήσεις τ.3 , σ. 16-20

[157] Μελετίου Μητροπολίτου Νικοπόλεως, *Στάρετς Βαρσανούφιος* , Πρέβεζα 1991, σ. 54

[158] Αρχιμ. Αιμιλιανού , οπ. παρ., Κατηχήσεις τ. 3, σ. 9-10.

[159] Μιλτιάδη Κωνσταντίνου , οπ.παρ. , σ. 19-22.

[160] Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών Ι.Μ. Δημητριάδος, οπ. παρ. σ. 107 κ.ε.

[161] Τσάμη Δημητρίου , *Εισαγωγή στη σκέψη των πατέρων της Ορθόδοξης Εκκλησίας*, Θεσ/νίκη 1995 , σελ. 13-108 και Γεωργίου Μαντζαρίδη , *Χρόνος και άνθρωπος*, Θεσ/νίκη 1992, σ.126-152.

[162] Αρχιμ. Αιμιλιανού,οπ. παρ. , Κατηχήσεις τ.2., σ.157-8, 301 ,400, 188 κ.ε.

[163] Οπ. παρ., Κατηχήσεις τ. 2 σ. 415, 213 ,210,375, 222, 264 κ.ε .274 , 267, 179, 211 κ.ε, 379,281,289 ,195, 214

[164] Πρβλ. Αρχιμ. Βασιλείου , *Εισοδικόν*, εκδ. Ι.Μ. Σταυρονικήτα, ΆγιονΌρος 1987,σ.83-122

[165] Αρχιμ. Αιμιλιανού , οπ. παρ., Κατηχήσεις τ.3 σ. 36,61,63, 64 ,67,71, 72,279,320,348

[166] Οπ. παρ., Κατηχήσεις τ. 3, σ.381,73, 125, 355, 68, 70, 376, 379, 382,382, 149, 79, 354, 36,97, 99, 200

[167] Οπ. παρ. ,Κατηχήσεις τ. 4, σ.178,150.184.185,6.214.39-40, 187, 138. 59. 212.217.

[168] Οπ. παρ. , Κατηχήσεις τ. 5, σ.69, 221, 65, 68, 63, 42-43 κ.ε, 70-71, 249

[169] Α ΐω. 4,2